

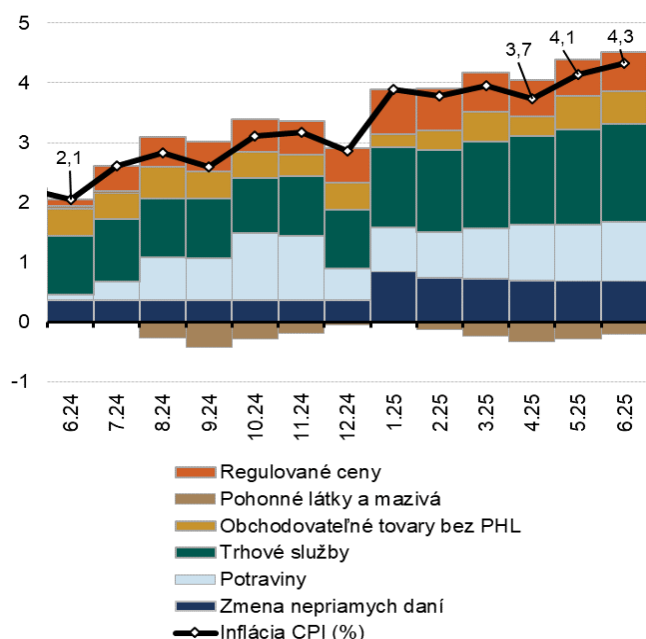
Inflácia pravdepodobne vrcholí

Júnové zrýchlenie rastu cien na jeden a pol ročné maximum je pravdepodobne vrcholom a inflácia by už ďalej nemala rásť. K tomuto zrýchleniu prispeli takmer všetky základné zložky spotrebného koša vrátane potravín, služieb, či pohonných hmôt.

Ceny v júni podľa národnej metodiky (index CPI) vzrástli medziročne o 4,3 % (graf 1) a oproti máju boli vyššie o 0,2 %.

Graf 1

Inflácia CPI a jej zložky (medziročná zmena v %, príspevky v p. b.)

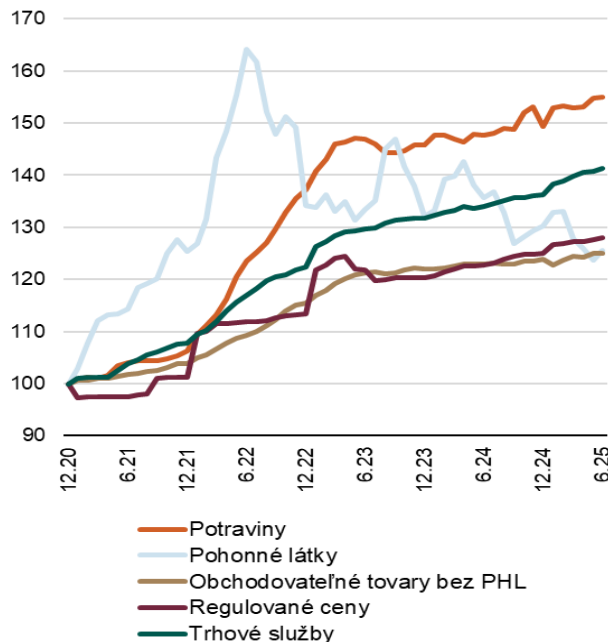


Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Poznámka: Všetky výpočty sú očistené o vplyv zmeny daní.

Graf 2

Cenová úroveň základných zložiek spotrebného koša (index 12/2020 = 100)



Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Hoci sa medziročné tempo rastu cien zrýchlilo už len mierne, inflácia vzrástla na najvyššiu úroveň od decembra 2023. K jej júnovému nárastu prispeli takmer všetky základné zložky spotrebného koša. Najmä ceny pohonných hmôt. Ceny benzínu a nafty po troch mesiacoch kontinuálneho poklesu v júni medzimesačne narástli, čím sa zmiernil ich medziročný pokles.

Ceny služieb za rok narástli už o 5,5 % a k zvýšenej inflácii prispievajú najväčšou mierou. Platí to aj v iných krajinách eurozóny, avšak na Slovensku je rast cien najmä v hoteloch, kaviarňach a reštauráciách veľmi rýchly (graf 3) a v raste pokračujú aj ceny závodného stravovania. Medziročné zdražovanie v kategórii rekreácia a kultúra atakuje dvojcifernú hranicu a predstavuje čoraz výraznejší zásah do výdavkov domácností. Rekreáciu predraží tiež výraznejší sezónny rast cien vstupov na kúpaliská. Cestovateľov a dovolenkárov nepotešil vyše 40-percentný rast cien leteniek v porovnaní s májom.

Alkoholické a nealkoholické nápoje v júni pokračovali v zdražovaní. Stále tak prispievajú výraznou mierou k zrýchľovaniu tempa rastu cien bežných tovarov (graf 4). Tovary budú drahšie aj preto, lebo s oneskorením sa premietne zrýchlenie tempa rastu dovozných cien z posledných mesiacov.

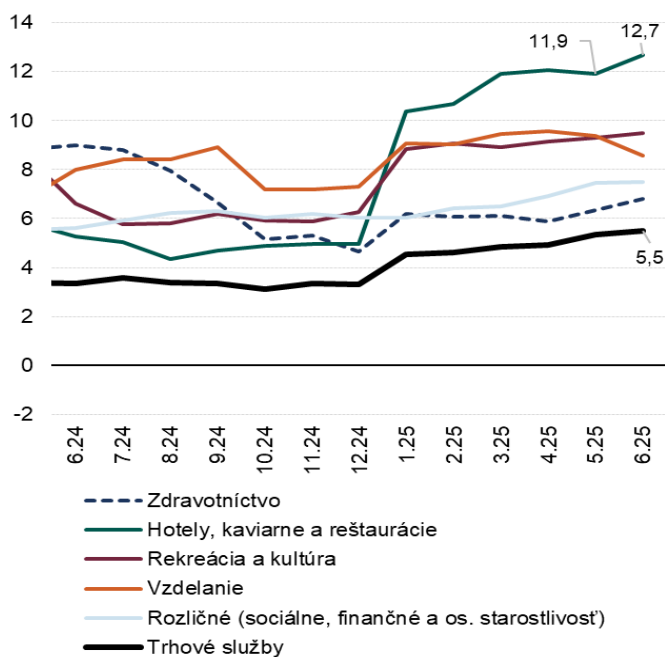
Potraviny boli v júni o 4,9 % drahšie ako pred rokom. Extrémne rýchlo stále rastú najmä ceny tukov (maslo), výrobky z mlieka a vajec. Fanúšikovia zákuskov a koláčov musia aktuálne hlbšie siahnuť do peňaženky.

Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov úseku menovej politiky a bankových obchodov (UMB). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici NBS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Inflácia meraná indexom CPI by mala ešte tri mesiace oscilovať v blízkosti 4,2 %. Ku koncu roka by však už slabnúci dopyt a spomaľovanie tempa rastu miezd mali cenové tlaky tlmieť. Rizikom je naďalej vývoj cien vstupov a nákladových položiek (agrokomodít, výrobných cien, veľkoobchodných cien energií).

Graf 3

Vybrané skupiny cien trhových služieb
(medziročná zmena v %)

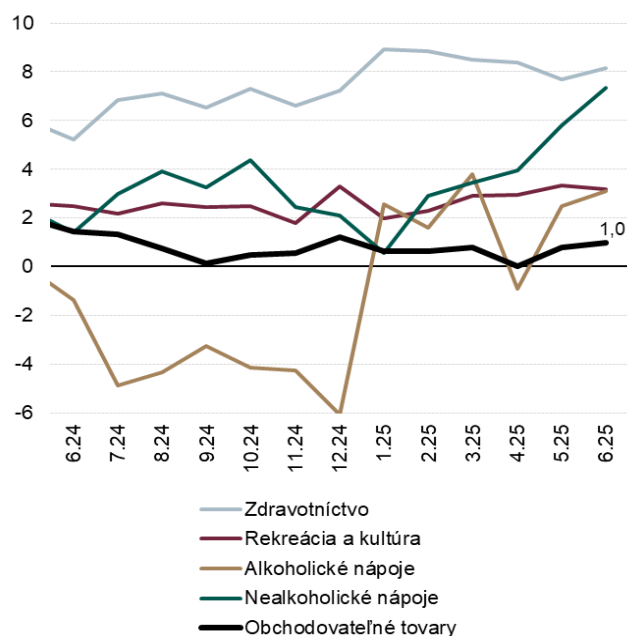


Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Poznámka: Všetky výpočty sú očistené o vplyv zmeny daní.

Graf 4

Vybrané skupiny cien obchodovateľných tovarov bez pohonných látok (medziročná zmena v %)



Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Branislav Karmažin
info@nbs.sk